

Agencija za održivi razvoj Općine Antunovac RODA d.o.o.
za gospodarski i ruralni razvoj i poticanje poduzetništva

PODUZETNIČKI INKUBATOR I AKLERATOR
PIA ANTUNOVAC

OPĆINA ANTUNOVAC

Vodič za poduzetništvo!

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

**EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI**

Ovaj projekt se financira iz Europskog fonda za regionalni razvoj

„Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Općine Antunovac i Agencije za održivi razvoj Općine Antunovac-RODA d.o.o. za gospodarski i ruralni razvoj i poticanje poduzetništva i ni pod kojim uvjetima ne odražava stav Europske unije i/ili Upravljačkog tijela“

Poštovane poduzetnice i poduzetnici,

Općina Antunovac pripremila je ovaj vodič u okviru provedbe kapitalnog projekta Poduzetnički inkubator i akcelerator Antunovac (PIA Antunovac), kao prva informacija svima vama, poduzeticama i poduzeticima i onima koji to želite postati, kako bi olakšala pokretanje poslovnog poduhvata, ali i uputila postojeće poduzetnike na dostupne razvojne mogućnosti pomoću sredstava ESI fondova.

Upoznati ćemo vas i s Gospodarskom zonom Antunovac, koja je okosnica gospodarskog kretanja u Općini Antunovac od 2012. godine, a naš inkubator i akcelerator dodatno će osnažiti njezine kapacitete i biti na usluzi svim tvrtkama koje u njoj posluju.

Općina Antunovac smještena je u Osječko-baranjskoj županiji uz južnu granicu grada Osijeka te je prometno – geografski povezana sa svim važnijim prometnim pravcima istoka Republike Hrvatske. Trend rasta i razvoja općine želimo nastaviti i u budućnosti osiguravanjem povoljnih uvjeta za poduzetnike. Općina Antunovac sa dvije poduzetničko potporne institucije, Gospodarska zona Antunovac i Agencija za održivi razvoj Općine Antunovac – RODA d.o.o., na raspolaganju je za suradnju svima vama koji poslujete na našem području. Nadamo se da će vam ova brošura biti od koristi i pomoći u vašem poslovanju.

Općinski načelnik Općine Antunovac
Davor Tubanjski

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

**EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI**

Ovaj projekt se financira iz Europskog fonda za regionalni razvoj

„Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Općine Antunovac i Agencije za održivi razvoj Općine Antunovac-RODA d.o.o. za gospodarski i ruralni razvoj i poticanje poduzetništva i ni pod kojim uvjetima ne odražava stav Europske unije i/ili Upravljačkog tijela“

Poštovane poduzetnice i poduzetnici,

Agencija za održivi razvoj Općine Antunovac RODA d.o.o. za gospodarski i ruralni razvoj i poticanje poduzetništva partnerska je institucija Općini Antunovac na projektu izgradnje Poduzetničkog inkubatora i akceleratora Antunovac (PIA Antunovac), sufinanciranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj putem Operativnog programa konkurentnost i kohezija 2014-2020.

Osnovni koncept projekta je osiguranje preduvjeta za razvoj poduzetničkog potencijala na širem području Općine Antunovac organiziranjem prostora za inkubiranje poduzetnika početnika, s naglaskom na mlade i žene poduzetnice, te jačanja regionalne konkurentnosti kroz poboljšanje dostupnosti poduzetničko poslovne infrastrukture MSP-ovima. Izgradnjom te inovativne infrastrukture za jačanje poduzetničkog kapaciteta, s ciljem povlačenja novih inovacija

otvorit će se mogućnosti za povećanje stope zaposlenosti, samozapošljavanja i doprinijeti razvoju dinamičke poduzetničke klime kako na području Općine Antunovac, tako i na području Osječko-baranjske županije. Povećanjem broja usluga izgradnjom nove tehnološki napredne poduzetničke infrastrukture s hardverskim sobama s opremom za 3D printere, poduzetničkog inkubatora i akceleratora, ubrzat će se stvaranje inovacija, poboljšati umrežavanje institucija koji pružaju različite usluge, te unaprijediti kvaliteta poslovanja.

Agencija za održivi razvoj
Općine Antunovac RODA d.o.o.

Direktorica
Nataša Tramišak, mag. iur.

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

**EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI**

Ovaj projekt se financira iz Europskog fonda za regionalni razvoj

„Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Općine Antunovac i Agencije za održivi razvoj Općine Antunovac-RODA d.o.o. za gospodarski i ruralni razvoj i poticanje poduzetništva i ni pod kojim uvjetima ne odražava stav Europske unije i/ili Upravljačkog tijela“

1. Opći podaci o projektu „Poduzetnički inkubator i akcelerator Antunovac“	5
1.1. Gospodarska zona Antunovac	6
2. Što je to poduzetništvo i prednosti poduzetništva?	7
3. Što je potrebno da bi postao uspješan poduzetnik?	7
4. Izbor i oblik poslovanja	8
4.1. O obrtu	8
4.1.1. Osnivanje obrta	9
4.2. O trgovačkom društvu	9
4.2.1. Osnivanje trgovačkog društva	10
4.3. Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG)	10
4.4. Zadruga	11
Zašto zadruga?	11
Tijela zadruge?	11
5. Procjena troškova i pokretanje poslovanja	13
6. Financiranje poslovnog pothvata	13
7. Izvori financiranja	14
7.1. Krediti	14
7.1.1. Tko sve daje kredite?	14
7.2. Fondovi Europske unije	14
7.3. Ostali izvori financiranja	17
8. Mikro, mala i srednja poduzeća (MSP-ovi)	18
8.1. Definicija MSP	18
8.2. Kriterij za definiranje poduzeća (MSP)	18
8.2.2. Definiranje MSP-a prema udjelu u poduzeća	18

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

**EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI**

Ovaj projekt se financira iz Europskog fonda za regionalni razvoj

„Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Općine Antunovac i Agencije za održivi razvoj Općine Antunovac-RODA d.o.o. za gospodarski i ruralni razvoj i poticanje poduzetništva i ni pod kojim uvjetima ne odražava stav Europske unije i/ili Upravljačkog tijela“

1. Opći podaci o projektu „Poduzetnički inkubator i akcelerator Antunovac“

Projekt „Poduzetnički inkubator i akcelerator Antunovac KK.03.1.2.01.0012“ odobren u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“. Da bi mikro i mali poduzetnici doista postali okosnica i generator razvoja, vrlo je važna dobra i poticajna poduzetnička klima u njihovom okruženju i postojanje poduzetničkih potpornih institucija koje će osigurati i ovaj projekt. Aktivnosti projekta su usmjerene izgradnji infrastrukture poduzetničkog inkubatora i akceleratora, pružanju kvalitetnih usluga PPI-jeva

u smislu poslovne podrške, mentorstva, informiranja, prepoznavanja inovativnih ideja, potpora u traženju financijskih instrumenata i povezivanju djelatnosti stanara inkubatora te jačanju izvoznih aktivnosti.

Ciljana skupina su novoosnovani MSP-ovi kojima će se u poduzetničkom inkubatoru i akceleratoru u Antunovcu pružiti prostor i institucionalna podrška za inicijalni početak i akceleracijski razvoj, te MSP-ovi koji posluju više od 3 godine.

Nositelj projekta je Općina Antunovac

Partner na projektu je Agencija za održivi razvoj Općine Antunovac – RODA d.o.o. za gospodarski i ruralni razvoj i poticanje poduzetništva

Suradnici:

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku,
Ekonomski fakultet Osijek,
Hrvatska gospodarska komora Osijek,
Poduzetnički inkubator BIOS d.o.o.,

Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje,
Institut za razvoj ženskog poduzetništva i vodstva (Woman in Adria) i
Matić savjetovanje, Zagreb

Ukupna vrijednost projekta je 21.402.869,68 HRK
bespovratna potpora iznosi 19.698.872,28 HRK (93,4%)

Razdoblje provedbe projekta je 24 mjeseca (7. kolovoza 2017. do 7. kolovoza 2019. godine)

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

**EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI**

Ciljevi projekta su: Izgradnja poduzetničkog inkubatora i akceleratora za podršku razvoju poduzetništva na području Općine Antunovac i Osječko-baranjske županije. Stvaranje mreže partnera i suradnika PPI-jeva, znanstveno-obrazovne ustanove i ostalih potpornih institucija poduzetništvu. Pružanje usluge najma poslovnog prostora i ostalih usluga PPI za 21 MSP koja posluju duže od 3 godine. Pružanje usluga novih tehnologija, inovativne usluge virtualnog asistenta i inkubatora poslovnih ideja te aditivne tehnologije 3D printera. Pružanje specijalnih usluga PPI-jeva, provedba intenzivnih seminara i mentoriranja. Promocija poduzetništva i inkubatora i akceleratora

Izgradnjom Poduzetničkog inkubatora i akceleratora Antunovac biti će opremljeno i izgrađeno 3.179 m² fizičke infrastrukture, 34 uredska prostora, 2 proizvodno-poslovna prostora, 1 konferencijska dvorana za 150 osoba te 2 co-working prostora. Dvije poduzetničke potporne institucije koristit će infrastrukturu. 21 MSP koja posluju duže od 3 godine te 12 novoosnovanih MSP-ova koristit će infrastrukturu i ostale usluge PP, te će biti kreirano 6 novih usluga poslovne podrške poduzetničke infrastrukture.

1.1. Gospodarska zona Antunovac

Gospodarska zona Antunovac nalazi se rubnom dijelu Općine Antunovac, pruža investitorima izvrsne uvjete poslovanja, zbog svoje veličine i svog položaja koji je vrlo dobro postavljen u prostoru, te zbog same pogodnosti blizine svih važnijih cestovnih prometnih pravaca, željezničkog koridora, blizine riječne i zračne luke, te blizine autoceste i koridora 5C. Veličina je 200.329 m², namijenjena za proizvodne, uslužne i mješovite djelatnosti te greenfield investicije. Zona je opremljena komunalnom infrastrukturom - plin, električna energija, voda i odvodnja/kanalizacija i trenutno ima 25 investitora. U Gospodarskoj zoni Antunovac izgrađeno je i Reciklažno dvorište Antunovac, u vlasništvu Općine

Antunovac, koje je izgrađeno iz Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Opće podatke o Gospodarskoj zoni, specifikaciju parcela u ponudi, kapacitet infrastrukture, komunalne informacije i ostalo možete pronaći na web stranici www.pia-antunovac.hr.

Osim već postojećih stanara u Gospodarskoj zoni Antunovac do kolovoza 2019. godine, otvorit će svoja vrata i Poduzetnički inkubator i akcelerator Antunovac koji se sufinancira sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020., koji će pružiti novoosnovanim MSP-ovima prostor i institucionalnu podršku za inicijalni početak i akceleracijski razvoj, te MSP-ovima koji posluju više od 3 godine, koji imaju potrebu za korištenje tehnološki opremljenog prostora, komercijalizaciju poslovanja. Svi će imati priliku sudjelovati u specijalnim programima mentoriranja i upoznati se s aspektom poslovnog okruženja ili stupiti u kontakt s potencijalnim partnerima. Pristup izgrađenoj infrastrukturi biti će jednako otvoren svim poduzetnicima koji razvijaju inovativne proizvode i dodatne usluge pod jednakim tržišnim uvjetima. Stanari novoizgrađenog objekta plaćat će tržišnu cijenu za kupa prostora (20 kn/m²) te ostale režije i druge troškove, koji će pokrivati troškove održavanja objekta uz mogućnost smanjenja cijene najme putem državne potpore za novoosnovane, mikro i male poduzetnike.

Uz Gospodarsku zonu Općina Antunovac osnovala je i Agenciju za održivi razvoj Općine Antunovac-RODA d.o.o. za gospodarski i ruralni razvoj i poticanje poduzetništva, koja će upravljati novoizgrađenim objektom te organizirati i održavati stručne seminare, tečajeve i poduke iz gospodarstva, posreduje pri uspostavi međunarodne suradnje radi razvoja poduzetničkih ideja, s ciljem razvoja poduzetništva, informiranja i veza s javnošću, te prikupljanja i davanje podataka i istraživanja tržišta.

2. Što je to poduzetništvo i prednosti poduzetništva?

Iz godine u godinu sve veći broj ljudi odlučuje se iz različitih razloga na pokretanje vlastitog posla, ako ste i vi među njima pred vama je veliki izazov. Donošenje odluke o pokretanju vlastitog posla može biti rezultat vlastitih čimbenika i imati različite ciljeve. Ukoliko ste se odlučili na taj izazov, ovaj priručnik mogao bi biti vaš prvi korak prema tom izazovu.

Većina budućih poduzetnika pita se da li odabrati obrt ili trgovačko društvo. Odgovor je naravno stvar osobne odluke, a na temelju vaših potreba i mogućnosti.

Poduzetništvo je sposobnost poduzetnika koja se zasniva na znanju i inovaciji, pokretanjem neke aktivnosti, a uz preuzimanje određenog rizika, a u svrhu postizanja određenog cilja, koji je stvaranje novih tržišta. Cilj poduzetništva je stvaranje novih vrijednosti pokretanjem i razvojem novih poduzeća i predstavlja novi čimbenik proizvodnje, tako da je jako teško zamisliti razvijeno društvo bez ljudi koji vode i organiziraju ekonomski život. Jedna od najopćenitijih definicija poduzetništva definira poduzetništvo kao

proces u kojem se gotovo ni iz čega gradi nešto (Timmons, Babson).

Poduzetnik je nositelj poduzetničkog procesa. Poduzetnik je osoba, koja uočava priliku, koristi resurse i stvara nove vrijednosti. Riječ poduzetnik na engleskom jeziku entrepreneur, nastala je od francuske riječi entre, što znači „između“ i prendre, što znači „uzeti“, te je označavala osobe koje su preuzimale rizik i između prodavača i kupca, kao i one koje su poduzimali određene radnje pri pokretanju poslovnih pothvata.

Prednosti poduzetništva:

- Mogućnost kreiranja vlastite sudbine
- Mogućnost osobnog rasta i razvoja
- Mogućnost rada na onome što vole i što ih zabavlja
- Mogućnost iskazivanja kreativnosti i različitosti
- Mogućnost ubiranja visokih profita
- Mogućnost doprinosa društvu i priznanje za osobne napore.

3. Što je potrebno da bi postao uspješan poduzetnik?

U ekonomskoj teoriji prepoznata su tri osnovna elementa kod pokretanja poslovanja i uspješnog vođenja poslovnog pothvata, a to su:

- **Poslovna prilika** - svaka poslovna ideja predstavlja poslovnu priliku. Pronalazak dobre ideje predstavlja samo prvi korak u razvoju poduzetničkog procesa. Da bi neka poslovna ideja bila poslovna prilika, ona treba

biti dovoljno atraktivna, postojana, u puno vrijeme, vidljiva kroz neki proizvod odnosno uslugu, a koji stvara dodanu vrijednost za svog kupca odnosno krajnjeg korisnika. Osnovna karakteristika poslovne prilike njezina je tržišna opravdanost, odnosno postojanje dovoljno velikog tržišta, zainteresiranog za kupovinu određenog proizvoda i usluge.

Europska unija
Zajedno do fondova EU

- **Resursi** - jedno od najčešćih pogrešnih shvaćanja među budućim poduzetnicima je da prvo treba imati sve „resurse na broju“, npr. novac, kao preduvjet uspjeha pothvata. Međutim, to je pogreška, jer dobre poslovne prilike lako dođu do novca. Upravo ono što nedostaje su dobre poslovne prilike i dobri poduzetnici, a ne novac.
- **Poduzetnik/poduzetnički tim** - ključ uspjeha poduzetničkog pothvata je čovjek, odnosno

poduzetnik i tim ljudi koji ga okružuju. Poduzetnik je taj koji pronalazi poslovnu priliku i upravlja resursima, a s ciljem stvaranja nove vrijednosti. Ali u tom procesu poduzetnik ne može uspjeti sam. Potreban mu je tim ljudi koji dijele njegovu viziju, njegov cilj i koji s njim dijele ideju poduzetničkog pothvata, te teže njegovu uspjehu.

Ono što je najvažnije za uspjeh poduzetničkog pothvata je ravnoteža između ta tri elementa.

4. Izbor i oblik poslovanja

Poduzetnici koji su na samom početku u realizaciji svoje poduzetničke ideje, često se pitaju koji oblik poslovanja odabrati: obrt ili trgovačko društvo. Prije nego li donesu odluku potrebno je razmotriti prednosti i nedostatke oba oblika.

4.1. O obrtu

Obrt u smislu Zakona o obrtu samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti od strane **fizičkih osoba** sa svrhom postizanja dohotka ili dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu.

Iznimno vezani obrt može obavljati i pravna osoba koja obavlja gospodarsku djelatnost ako izvodi praktičnu nastavu i vježbe naukovanja.

Razlikujemo više vrsta obrta:

1. **Slobodni obrti** za obavljanje kojih se kao uvjet ne traži ispit o stručnoj osposobljenosti ili majstorski ispit.
2. **Vezani obrti** za obavljanje kojih se kao uvjet traži ispit o stručnoj osposobljenosti, vezani obrti za obavljanje kojih se traži odgovarajuća srednja stručna sprema i vezani obrti za obavljanje kojih se kao uvjet traži majstorski ispit.

3. **Povlašteni obrti** koje obrtnik smije obavljati samo na temelju povlastice, odnosno dozvole koju izdaje nadležno ministarstvo, odnosno drugo tijelo čija je nadležnost propisana posebnim propisom ovisno o djelatnosti.

Domaća radinost i sporedno zanimanje

Fizičke osobe mogu obavljati djelatnosti obrta sukladno Zakonu i kao domaću radinost ili kao sporedno zanimanje samo osobnim radom na temelju odobrenja koje izdaje mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, na temelju prijave fizičke osobe za izdavanje odobrenja za obavljanje domaće radinosti ili sporednog zanimanja.

Domaću radinost ili sporedno zanimanje ne može obavljati osoba koja obavlja registriranu samostalnu djelatnost obrta ili slobodnog zanimanja prema posebnim propisima ili samostalnu djelatnost poljoprivrede i šumarstva od koje dohodak ili dobit utvrđuje na temelju poslovnih knjiga prema posebnim propisima, a obveznik je poreza na dodanu vrijednost.

Prednosti obrta

- Jeftino i brzo otvaranje, obavlja se u uredu državne uprave
- Nema uplate temeljnog kapitala
- Nužno je imati odgovarajuću stručnu spremu
- Može se osnovati samo za jednu djelatnost
- Zatvaranje je brzo i jednostavno

Nedostaci obrta

- Odgovarate cijelom imovinom
- Plaćanje obveznih doprinosa za mirovinsko i zdravstveno bez obzira što ste možda stalno zaposleni negdje dalje
- Plaća vlasnika obrta se ne isplaćuje, može se isplatiti akontacija dohotka
- Obrtnici koji posluju u sustavu dohotka plaćaju porez po progresivnim stopama od 12% do 40%, uvećano za prizrez
- Nemogućnost obavljanja nekih djelatnosti za koje je obvezna odgovarajuća stručna sprema

Što je s PDV-om?

Za ulazak ili izlazak poreznih obveznika iz sustava PDV-a od 1. siječnja 2018. godine primjenjuje se novi prag - kriterij vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga u prethodnoj, odnosno 2017. godini, a to je vrijednost u većoj ili manjoj svoti od 300.000,00 kn.

4.1.1. Osnivanje obrta

Obrt se osniva prijavom u Uredu državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji, u Službi za gospodarstvo ili u uredu **HITRO.HR** koji se nalazi u sklopu Financijske agencije u Osijeku te se upisuje u Obrtni registar. Na raspolaganju je i usluga **e-obrt** pomoću koje je moguća registracija obrta putem interneta.

Za više informacija o mogućnostima, te udovoljavanju tržišnih uvjeta i dr., na raspolaganju su poduzetničke potporne institucije, uredi državne uprave te Hrvatska obrtnička komora.

4.2. O trgovačkom društvu

Prema Zakonu o trgovačkim društvima trgovačko društvo je pravna osoba čije su osnivanje i ustroj određeni navedenim zakonom. Najčešći oblici osnivanja trgovačkog društava kod mikro, malih i srednjih poduzetnika su:

Društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) je trgovačko društvo u koje jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba unose uloge u unaprijed dogovoreni temeljni kapital, pri čemu je najniži iznos temeljnog kapitala 20.000,00 kuna a minimalni iznos udjela je 200,00 kuna. Društvo mogu osnovati jedna ili više osoba. Ulozi ne moraju biti jednaki.

Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.) koje ima većinu obilježja d.o.o., a osnovne razlike su smanjenje praga temeljnog kapitala na svega 10,00 kn, te ubrzani proces osnivanja.

Dioničko društvo (d.d.) društvo u kojem članovi (dioničari) sudjeluju s ulozima u temeljnom kapitalu koji je podijeljen na dionice. Dioničko društvo može osnovati i samo jedna osoba. Ono je pravna osoba i tu pravnu osobnost stječe upisom u sudski registar. Društvo odgovara za obveze svom svojom imovinom, a dioničari ne odgovaraju za obveze društva. Temeljni akt dioničkog društva je statut, te se Statutom uređuje unutarnji ustroj društva. Najniži iznos temeljnog kapitala je 200.000,00 kn, a nominalna vrijednost po dionici ne može biti manji od 10 kuna.

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Prednosti trgovačkog društva

- Društvo se osniva na temelju ugovora kojega sklapaju osnivači (društveni ugovor) koji se sklapa u obliku javnobilježničkog akta ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik
- Kao vlasnik odgovarate do iznosa koji ste uložili, a ne svojom imovinom
- Plaćate porez na dobit od 20%
- Možete registrirati veći broj djelatnosti bez obzira što nemate odgovarajuću stručnu spremu, ali ako ćete ih stvarno obavljati, za neke od njih morat ćete zaposliti radnika koji ima odgovarajuću stručnom spremu
- Jednostavno je prenijeti tvrtku na drugu osobu

Nedostaci trgovačkog društva

- Visoki su troškovi osnivanja (osim za j.d.o.o)
- Skupa je naknadna promjena podataka (promjena adrese, djelatnosti)
- Skup je i dugotrajan proces zatvaranja tvrtke
- Moguće kazne plaća društvo kao pravna osoba i direktor, iako je tvrtka pravna osoba neovisna o vama
- PDV plaćate čim izdate račun bez obzira što vam nije plaćen, ali vam je ulazni račun priznat
- Računovodstvo je kompliciranije pa je i skuplje za vođenje (dvojno knjigovodstvo)

Što je s PDV-om?

Za ulazak ili izlazak poreznih obveznika iz sustava PDV-a od 1. siječnja 2018. godine primjenjuje se novi prag - kriterij vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga u prethodnoj, odnosno 2017. godini, a to je vrijednost u većoj ili manjoj svoti od 300.000,00 kn.

4.2.1. Osnivanje trgovačkog društva

Za osnivanje trgovačkog društva potrebno je više vremena, dokumenata i novaca. Najbrži i najlakši način osnivanja trgovačkog društva je

u uredu **HITRO.HR**, servis koji djeluje u sklopu Financijske agencije u Osijeku, gdje ćete dobiti sve upute za osnivanje društva ili tvrtki. Na raspolaganju je i usluga **e-Tvrtka** pomoću koje je moguća registracija tvrtke putem interneta. Za sve detaljne informacije u vezi osnivanja trgovačkog društva možete se obratiti Uredu državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji, u Službi za gospodarstvo ili u njenim ispostavama.

Za više informacija o mogućnostima, te udovoljavanju tržišnih uvjeta i dr., na raspolaganju su poduzetničke potporne institucije, uredi državne uprave ali i Hrvatska gospodarska komora.

4.3. Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG)

Prema Zakonu o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu OPG organizacijski oblik gospodarskog subjekta poljoprivrednika u svojstvu fizičke osobe koji radi stvaranja dohotka samostalno i trajno obavlja djelatnost poljoprivrede i s njom povezane dopunske djelatnosti, a temelji se na radu njegovih članova te korištenju vlastitih i/ili unajmljenih proizvodnih resursa.

Ciljevi održivog razvoja OPG-a u Republici Hrvatskoj su ostvarivanje načela opće sigurnosti hrane i očuvanja prirodnih poljoprivrednih resursa uz unaprjeđenje i povećavanje konkurentnosti OPG-a te jačanje društvene, socijalne, gospodarske i ekološke uloge OPG-a.

Poljoprivrednim gospodarstvom može se smatrati pravna ili fizička ili više fizičkih osoba koje se bave poljoprivredom, organiziranim u pravne oblike:

- obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG)
- obrt registriran za obavljanje poljoprivredne djelatnosti
- trgovačko društvo ili zadruga registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti;
- druga pravna osoba.

Pravo na upis u Upisnik imaju pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i fizičke osobe državljanji Republike Hrvatske s prebivalištem u Republici Hrvatskoj. Uvjet upisa u Upisnik je posjedovanje poljoprivrednih resursa (poljoprivrednog zemljišta i/ili stoke) i obavljanje poljoprivredne djelatnosti koja obuhvaća bilnogojstvo, stočarstvo i s njima povezane uslužne djelatnosti. Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo koje se bavi dopunskom djelatnošću obvezno se upisuje u Upisnik dopunskih djelatnosti.

Propisi koji definiraju mjere i ciljeve poljoprivredne politike, oblike djelovanja poljoprivrednog gospodarstva, korisna prava, institucijsku potporu i drugo mogu se naći u Zakonu o poljoprivredi, Zakonu o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, Zakonu o poljoprivrednom zemljištu i ostaloj zakonskoj regulativi, kao i u uredima Hrvatske poljoprivredno-šumarske savjetodavne službe.

4.4. Zadruga

Prema Zakonu o zadrugama zadruga je dragovoljno, otvoreno, samostalno i neovisno društvo kojim upravljaju njezini članovi, a svojim radom i drugim aktivnostima ili korištenjem njezinih usluga, na temelju zajedništva i uzajamne pomoći ostvaruju, unapređuju i zaštićuju svoje pojedinačne i zajedničke gospodarske, ekonomske, socijalne, obrazovne, kulturne i druge potrebe i interese i ostvaruju ciljeve zbog kojih je zadruga osnovana.

Zadruga se temelji na zadružnim vrednotama: samopomoći, odgovornosti, demokratičnosti, ravnopravnosti, pravičnosti i solidarnosti te moralnim vrednotama poštenja, otvorenosti, društvene odgovornosti i skrbi za druge.

Osnivanjem zadruga osnivač zadruga postaje član zadruga i upisuje se u imenik članova zadruga. Zadrugom upravljaju članovi. Osnivački i temeljni opći akt zadruga su Pravila zadruga.

Zadruga je, dakle, pravna osoba koja se upisuje u sudski registar, a predmet poslovanja zadruga

su djelatnosti za koju ispunjava propisane uvjete.

Ulog člana zadruga može biti osnovni i dodatni ulog. Iznos osnovnog uloga je jednak, a njegovu visinu određuje skupština i ne može biti manji od 1.000,00 kuna. Ulog se, u pravilu, unosi u novcu. Ako se ulog unosi u stvarima ili pravima, novčanu vrijednost stvari ili prava procjenjuje sudski vještak.

Zadruga može obavljati djelatnost sa ciljem stjecanja dobiti, ali također može obavljati djelatnost u cilju udovoljavanja potreba svojih članova bez namjere stjecanja dobiti (socijalna, potrošačka, stambena zadruga, zadruga lokalne zajednice, itd.).

Propisi vezani za osnivanje zadruga mogu se naći u Zakonu o zadrugama, informacije u zadružnim savezima i u Hrvatskom centru za zadružno poduzetništvo.

Zašto zadruga?

- zajednički nastup na tržištu
- veći subjekt - jače pregovaračke pozicije
- niži troškovi nastupa na tržištu
- niži troškovi proizvodnje
- povoljnija nabava repromaterijala
- zajedničko skladište
- zajednički strojevi
- zajednički marketing
- konkurentnost
- zadruga ne kumulira profit, nego povećava cijenu proizvoda članovima, snižava cijenu usluga članovima, povećava cijenu rada kod radničkih zadruga

Tijela zadruga?

- Skupština
- Nadzorni odbor
- Upravitelj

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Redosljed radnji prilikom osnivanja zadruge:

1. Osnivačka skupština zadruge
2. Donošenje osnivačkog akta - pravila zadruge (dostupna na zahtjev)
3. Ovjeravanje dokumentacije kod javnog bilježnika
4. Uplata članskih uloga
5. Prijava u registar Trgovačkog suda
6. Izrada pečata
7. Prijava u registar poslovnih subjekata Državnog zavoda za statistiku
8. Prijava u Evidenciju zadruga i zadružnih saveza (EZ obrazac)
9. Otvaranje poslovnog računa zadruge

Kako izraditi poslovni plan?

Poslovni plan je konkretizacija poslovne ideje, nacrt budućeg poslovanja poduzetnika/obrtnika, to je dokument koji sadrži informacije o tome kako poduzetničku inicijativu pretvoriti u posao, kako prodavati proizvode i usluge da bismo postigli zadovoljavajuće rezultate, te kako bismo zainteresirali potencijalne kreditore ili investitore da ga financiraju ili podrže.

Kvalitetno izrađen poslovni plan najvažniji je za poduzetnika jer daje potpunu ocjenu isplativosti planiranog projekta. Kvalitetan poslovni plan realno ocjenjuje isplativost poslovnog projekta, upozorava na potencijalne rizike te ih pokušava svesti na minimum. Kvalitetan poslovni plan između ostalog olakšava posao poduzetnika pri dobivanju kredita kod banaka ili drugih izvora financiranja. Prezentacijom kvalitetnog poslovnog plana pokazujete kreditoru da znate što želite i kako ćete to postići te dajete jasnu sliku o tome kako ćete realizacijom vlastite ideje vratiti kredit.

Odgovornost je na poduzetniku da samostalno prikupi što više kvalitetnih informacija o svim aspektima svog poslovanja. Iako se često poslovni planovi izrađuju tek kod potrebe za dodatnim izvorom financiranja, poduzetnik prije svega poslovni plan treba izraditi zbog sebe kako bi mogao donijeti kvalitetne poslovne odluke i time sebi povećao šanse za poslovni uspjeh.

- Pri sastavljanju poslovnog plana vodite se slijedećim pitanjima:
- Koji proizvod/uslugu želite staviti na tržište
- Tko su kupci vašeg proizvoda/usluge (analiza kupaca i analiza tržišta)
- Putem kojih kanala ćete prodavati proizvod/uslugu
- Kako ćete pridobiti kupce da kupe vaš proizvod (marketinška strategija)
- Koje količine planirate prodati i po kojoj cijeni
- Koji su procijenjeni operativni troškovi, proizvodnja, prodaja i marketing
- Koliko vam treba sredstava za poslovnu ideju i izvori financiranja
- Izračun prihoda od prodaje

Osnovni sadržaj poslovnog plana?

1. Osnovni podaci o poduzetniku
2. Opis poduzetničke ideje
3. Opis proizvoda i načina proizvodnje
4. Struktura ulaganja i izvora financiranja
5. Tržišna opravdanost
6. Ekonomska opravdanost

5. Procjena troškova i pokretanje poslovanja

Prije samog pokretanja poslovnog pothvata morate biti svjesni važnosti poznavanja svih troškova koji se tijekom poslovanja pojavljuju. Jedna od najčešćih, a i najvećih pogrešaka prilikom pokretanja poslovanja je nerealna procjena troškova. Troškove definirate kao novac (vrijednost) koji ulažete u proizvodnju i prodaju proizvoda odnosno usluga. Potrebno je znati sve troškove kako bi mogli odrediti cijene proizvoda odnosno usluga, te donosili bolje poslovne odluke ali i kako bi lakše planirali budućnost. Visina troškova ovisi o vrsti posla kojom se namjeravate baviti te pravnim oblikom poslovanja.

Troškove dijelimo na:

Troškovi osoblja: neto plaća zaposlenika uvećana za doprinose na plaću i iz plaće te porez i prirez.

Materijalni troškovi: svi troškovi vezani uz nabavu sirovina i materijala, sitnog inventara, energije i goriva, rezervnih dijelova dobiju se množenjem količine sirovina, materijala, gotovih proizvoda, energije i drugih materijalnih ulaznih elemenata i njihovih nabavnih cijena.

Troškovi kapitala: svi troškovi vezani uz posuđeni novac; amortizacija, prekoračenje na žiro računu, kamate na kreditna sredstva.

Ostali troškovi: troškovi vode, struje, grijanja, telefona, računovodstvenog servisa, uredskog materijala, najamnina, bankovne naknade i drugo.

Troškove dijelimo i na:

Fiksne troškove koji se pojavljuju bez obzira obavljate li djelatnost ili ne (najamnine, osiguranja, telefonske pretplate, kamata, leasing-a).

Varijabilne troškove koji ovise o količini proizvodnje i mijenjaju se s njom (npr. sirovine, energija, transportni troškovi).

Kalkulacija je način izračunavanja ukupnih troškova proizvodnje i prodaje proizvoda ili pružanja usluge.

Amortizacija je gubitak vrijednosti opreme i strojeva u dugotrajnoj imovni vašeg poduzeća i kao takva predstavlja trošak. Prema Zakona o porezu na dobit, obračunava se na dugotrajnu imovinu čija je pojedinačna nabavna vrijednost veća od 3.500,00 kn i vijek trajanja dulji od godine dana.

6. Financiranje poslovnog pothvata

Prije pokretanja poslovanja trebali biste procijeniti vrijednost cjelokupne investicije, odnosno iznos koji je dovoljan za neometano poslovanje. Nakon procjene investicije, trebate odlučiti na koji ćete način doći do potrebnih sredstava. Ovo su neki od izvora financiranja:

- vlastita sredstva

- posudba od prijatelja ili obitelji
- kreditna sredstva
- državne potpore, fondovi Europske unije
- leasing
- poslovni anđeli

Europska unija
Zajedno do fondova EU

7. Izvori financiranja

7.1. Krediti

Financiranje poduzetništva najčešće ide putem poslovnih banaka. Ako ulazite u posao morate biti svjesni da kredit nećete tako lako dobiti. Banci je teško procijeniti vlastiti rizik pri financiranju vašeg poslovnog pothvata jer ste tek na početku poslovanja i ne postoji povijest poslovanja, te jedini dokument na osnovu kojeg vam ga može dati je vaš poslovni plan. Osim toga trebali biste imati na umu i elemente osiguranja kredita, koji će minimalizirati rizik s kojim banka ulazi u financiranje vašeg pothvata. Najčešći element osiguranja kredita je hipoteka na imovinu (stan, kuća i sl.), u vrijednosti jednakoj ili većoj od visine traženog kredita.

7.1.1. Tko sve daje kredite?

Poduzetničke kredite uglavnom daju sve poslovne banke, tako što plasiraju vlastita sredstva, ili plasiraju udružena državna sredstva, sredstva jedinica lokalne samouprave i vlastita sredstva putem Vladinih programa, te Hrvatske banke za obnovu i razvoj-HABOR. I Osječko-baranjska županija sudjeluje u svim poduzetničkim kreditnim linijama koje se realiziraju u suradnji s resornim ministarstvom i poslovnim bankama. Ovakvim kreditnim linijama Županija namjera da dati jak poticaj gospodarstvu, te na taj način pomaže napore malih i srednjih poduzeća da postignu konkurentnost na domaćem i stranim tržištima, ali i omogućuje kreditiranje poduzetnika početnika.

Za donošenje kvalitetne odluke potrebno je razmotriti sve kreditne uvjete i usporediti kreditne ponude više različitih banaka. Pri odabiru kredita treba voditi računa o nekoliko čimbenika:

- namjeni kredita
- uvjetima kreditiranja
- troškovima kredita

7.2. Fondovi Europske unije

Temeljni akt za korištenje sredstava Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESI fondova) je Sporazum o partnerstvu Republike Hrvatske s Europskom unijom iz 2014. godine. U njemu je stavljen naglasak na poticanje stvaranja novih radnih mjesta i snažnijeg i konkurentnijeg gospodarstva, za što je Republici Hrvatskoj na raspolaganju 10,676 milijardi eura iz ESI fondova.

Sporazum o partnerstvu pruža okvir za korištenje 8,377 milijarde eura iz proračuna EU-a u razdoblju 2014.-2020. za ciljeve kohezijske politike EU-a i 2,026 milijarde eura za poljoprivredu i ruralni razvoj koji bi se trebali prvenstveno usmjeriti prema realnom gospodarstvu, te 252,6 milijuna eura za razvoj ribarstva.

Konkretnije, iz Europskog fonda za regionalni razvoj na raspolaganju je 4,321 milijarde eura, iz Europskog socijalnog fonda 1,516 milijardi eura, iz Kohezijskog fonda 2,559 milijarde eura, iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj 2,026 milijarda eura te iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo 252,6 milijuna eura.

Ukupna alokacija sredstava EU-a za OPKK iznosi 6,881 milijardi eura, koja je dodatno raspodijeljena prema sljedećoj prioritizaciji i koncentraciji sredstava:

- Visoki udio ulaganja, više od 3,5 milijardi eura, Hrvatska će uložiti u zaštitu okoliša, prilagodbu klimatskim promjenama i mrežnu infrastrukturu (promet).
- Više od 2,7 milijardi eura dodijeljeno je u pet prioriteta vezanih za konkurentnost: istraživanje i inovacije, informacijske i telekomunikacijske tehnologije, razvoj malih i srednjih poduzeća, niskouglično gospodarstvo, te obrazovanje;

- Preko 45 posto ukupne alokacije Europskog fonda za regionalni razvoj bit će iskorišteno za podršku malim i srednjim poduzećima, istraživanje i inovacije.

Svi dokumenti se javno objavljuju na mrežnim stranicama MRRFEU-a i specijaliziranim stranicama za fondove EU (www.strukturnifondovi.hr, <https://efondovi.mrrfeu.hr>).

Za svaku financijsku godinu nadležna tijela državne uprave objavljuju indikativne planove objave pojedinih javnih poziva u skladu s prioritetima zadanim u pojedinim operativnim programima i dostupnoj alokaciji sredstava u toj godini.

Najave javnih poziva u 2018. za sektor malog i srednjeg poduzetništva

Naziv i opis javnog poziva	Prihvatljiva ulaganja	Iznos sredstava predviđen u 2018. (u kunama)	Postotak bespovratne potpore
3d1.1.2 Kompetentnost i razvoj MSP - faza II Poziv ima za cilj ojačati konkurentnost MSP-a stvaranjem i proširenjem kapaciteta za razvoj procesa, roba i usluga, održavanjem i povećanjem zaposlenosti, dodane vrijednosti, prodaje na inozemnim tržištima i usvajanjem novih rješenja i tehnologija.	Prihvatljive su aktivnosti ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja imaju za cilj izgradnju/rekonstrukciju i opremanje nove ili održavanje i opremanje postojećih proizvodnih kapaciteta te posljedično podizanje konkurentnosti poduzetnika na tržištu.	216.652.430,00	35%-45%
3d1.1.3 Podrška razvoju malih i srednjih poduzetnika u turizmu – faza II Potaknuti investicije u početna ulaganja u turizmu s ciljem produljenja turističke sezone i podizanja konkurentnosti MSP- a u turizmu.	Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu	202.278.555,00	35%-45%
3d1.2.1 Certifikatom do tržišta Cilj ove mjere je dostizanje primjenjive razine standarda MSP kroz povećanje uporabe priznatih normi koji zajedno s pouzdanim tehnološkim rješenjem pridonose povjerenju kupaca, uvođenjem kojih je olakšan pristup inozemnim tržištima te povećan izvoz i konkurentnost.	Prihvatljive aktivnosti uključuju ulaganja u pripremu, uvođenje i certificiranje proizvoda	38.000.000,00	45%-85%
3d.1.2.2 Podrška poduzećima u zadovoljavanju norma, u svrhu poboljšanog pristupa tržištima i povećanju konkurentnosti Cilj ove mjere je dostizanje primjenjive razine standarda MSP kroz povećanje uporabe priznatih normi koji zajedno s pouzdanim tehnološkim rješenjem pridonose povjerenju kupaca, uvođenjem kojih je olakšan pristup inozemnim tržištima te povećan izvoz i konkurentnost.	Prihvatljive aktivnosti uključuju ulaganja u pripremu, uvođenje i certificiranje sustava upravljanja	22.800.000,00	45%-85%

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

**EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI**

<p>3d1.4 Povećanje konkurentnosti i učinkovitosti MSP putem IKT-a- faza II</p> <p>Doprinos rješavanju identificiranih slabosti vezanih uz nedostatnu primjenu rješenja informacijske i komunikacijske tehnologije u poslovnim procesima u malim i srednjim poduzećima s ciljem jačanja njihove tržišne pozicije i povećanja konkurentnosti.</p>	<p>Softversko unapređenje minimalno jednog poslovnog procesa: strateško planiranje, upravljanje rizicima, upravljanje ljudskim potencijalima, financije i računovodstvo, upravljanje imovinom, logistika, marketing, nabava i prodaja.</p>	<p>15.200.000,00</p>	<p>45%-85%</p>
<p>3d1.5.2 Internacionalizacija rastućih i inovativnih MSP – Grupa PPI</p> <p>Povećanje prodaje u inozemstvu i udjela izvoza MSP u ukupnom izvozu roba i usluga.</p>	<p>MGPO u suradnji s partnerima (kao što su poduzetničke udruge, HGK, HOK i dr.) koji su uključeni u grupne aktivnosti internacionalizacije MSP.</p>	<p>38.000.000,00</p>	<p>85%</p>
<p>3d2.1.3 Inovacije novoosnovanih MSP- Faza II</p> <p>Cilj ovog Poziva je razvoj potpomognutih novoosnovanih poduzeća i uspješan prijenos inovativnih ideja novoosnovanih poduzetnika u tržišno uspješne poslovne poduhvate i stvaranje novih inovativno orijentiranih poduzeća s potencijalom rasta i izvoza, s naglaskom na komercijalizaciju proizvoda i usluga. Druga svrha ovog Poziva je izravno podržavati inovativna novoosnovana poduzeća koja su u svojoj poslovnoj aktivnosti usmjerena na napredne i inovativne proizvode i usluge visoke dodane vrijednosti.</p>	<p>Aktivnosti namijenjene razvoju inovacija koje trebaju rezultirati proizvodima/ uslugama koji su novost u ponudi poduzeća i/ili novost na tržištu.</p>	<p>76.000.000,00</p>	<p>85%</p>
<p>4b1.1. Povećanje energetske učinkovitosti i Ostvarenje energetske uštede kroz povećanje učinkovitosti korištenja energije u proizvodnim industrijama (omogućujući jednake količine rezultata (proizvodnje) korištenjem manje korištenja OIE u proizvodnim industrijama količine ulazne energije te smanjenje udjela konvencionalnih (fosilnih) goriva u ukupnoj potrošnji energije uvođenjem obnovljivih izvora energije u sektoru proizvodnih industrija.</p>	<p>Poduzetnici registrirani za obavljanje sljedećih djelatnosti: industrija željeza i čelika, industrija, obojenih metala, kemijska, industriju, industrija stakla, keramike i građevinskog, materijala, rudarstvo, tekstilna, industrija, kožno-prerađivačka, odjevna industrija, industrija, papira i tiskarstvo, strojarstvo i ostale metalne industrije i industrije koje isključuju proizvodnju hrane i pića i duhanska industrija.</p>	<p>152.000.000,00</p>	<p>Nije poznato</p>
<p>4b2.1. Povećanje energetske učinkovitosti i Ostvarenje energetske uštede kroz povećanje učinkovitosti korištenja energije u uslužnom sektoru (omogućujući jednake količine rezultata (usluga) korištenjem manje količine ulazne energije te smanjenje udjela konvencionalnih (fosilnih) goriva trgovina) u ukupnoj potrošnji energije uvođenjem obnovljivih izvora energije u sektor proizvode u uslužnom sektoru.</p>	<p>Poduzetnici uslužnog komercijalnog sektora registrirani za obavljanje turističke djelatnosti i trgovinu</p>	<p>190.000.000,00</p>	<p>Nije poznato</p>

HAMAG-BICRO - ESIF jamstva

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) i Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, provode financijske instrumente u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ 2014. – 2020.

Temeljem navedenog, HAMAG-BICRO raspisao je Programe ESIF Mikro i Malih zajmova.

Program ESIF Mikro zajmovi dijele se na programe mikro investicijskih zajmova i mikro zajmova za obrtna sredstva i program je namijenjen mikro i malim poduzetnicima.

Program ESIF Malih zajmova namijenjen je mikro, malim i srednjim poduzetnicima.

Financijski instrumenti pomažu u mobilizaciji dodatnih javnih i/ili privatnih izvora financiranja u svrhu otklanjanja tržišnih nedostataka. S obzirom na trenutnu ekonomsku situaciju i sve veću oskudnost javnih resursa, očekuje se da će financijski instrumenti imati još značajniju ulogu u budućnosti.

- Mjera A – ESIF pojedinačna jamstva za investicijske kredite

Minimalni iznos jamstva minimalno 150.000,00 EUR maksimalno 2.000.000,00 EUR

Maksimalna stopa jamstva 80%

- Mjera B – ESIF pojedinačna jamstva za kredite za obrtna sredstva

Maksimalni iznos jamstva minimalno 150.000,00 EUR maksimalno 1.000.000,00 EUR

Maksimalna stopa jamstva 65%

JAMSTVENI PROGRAM

»POLJOPRIVREDNICI«

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (u daljnjem tekstu: HAMAG-BICRO) u okviru ovog Programa izdaje jamstva za pokriće dijela glavnice kredita/leasinga subjektima malog gospodarstva koji ulažu u djelatnost poljoprivrede a koji udovoljavaju uvjetima ovog Programa.

CILJ JAMSTVENOG PROGRAMA

Cilj ovog Programa je potaknuti aktivnosti financijskih institucija odnosno olakšati pristup financiranju subjektima malog gospodarstva koji ulažu u djelatnost poljoprivrede.

7.3. Ostali izvori financiranja

Osim vlastitih sredstava (potrebno je imati min. 30% vrijednosti ukupne inicijative), poduzetnik može koristiti sredstva, koja u poslovanje unosi partner. Partner ne mora biti osoba koja zajedno s poduzetnikom obavlja poslovanje, to može biti i tzv. „tihi partner“, koji svoja sredstva investira u poslovanje, a nije zainteresiran da i aktivno sudjeluje u radu tvrtke.

Takvi tihi partneri se nazivaju i „business angels“ (poslovni anđeli), a većina njih su i sami stekli bogatstvo pokretanjem vlastitog posla.

Motivi **poslovnih anđela** su:

- očekivanje financijskih dobitaka od budućeg kapitalnog rasta
- uključenost u neki zajednički pothvat
- želja za prenošenjem stečenog iskustva vezanog uz pokretanje poslovanja

Prva mreža anđela investitora u Hrvatskoj je CRANE (Croatian angel network). To je mreža ulagača koji su spremni investirati u tek osnovne tvrtke, odnosno tvrtke koje su u ranoj fazi razvoja i kojima je gotovo nemoguće doći do početnog kapitala. Smisao te mreže je da omogući početni kapital za projekte. Projektima koji su još na razini ideja teško je doći do kapitala iz venture capital fondova bez obzira na to što su oni prisutni i kod nas. Mreža anđela investitora nije tu samo da pruži financijsku potporu projektima već da im prenese iskustvo koje je potrebno za poslovni uspjeh.

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

**EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI**

8. Mikro, mala i srednja poduzeća (MSP-ovi)

8.1. Definicija MSP

Mikro, mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) temelj su našega gospodarstva. Definicijom MSP-ova razlikuju se tri kategorije poduzeća. Svaka ta kategorija odgovara vrsti odnosa koji može postojati među poduzećima. Ta je razlika važna kako bi se stvorila jasna slika o gospodarskoj situaciji poduzeća te kako bi se isključila poduzeća koja nisu pravi MSP-ovi, pa tako MSP-ovi mogu biti:

- Neovisna poduzeća - ako je poduzeće potpuno neovisno
- Partnerska poduzeća - ako udjeli u drugim poduzećima iznose najmanje 25 %, ali ne više od 50%
- Povezana poduzeća - ako udjeli u drugim poduzećima premašuju prag od 50 %,

Kategorijom mikro, malih i srednjih poduzeća (MSP) obuhvaćaju se poduzeća koja imaju manje od 250 zaposlenih i čiji godišnji promet ne premašuje 50 milijuna EURA i/ili čija ukupna godišnja bilanca ne premašuje 43 milijuna EUR." Izvadak iz članka 2. Priloga Uredbi 2003/361/EZ.¹

Tablica 1. Kriterij definiranja MSP-a

Kategorija poduzeća	Broj zaposlenih	Godišnji promet	Godišnja bilanca
Srednje	<250	≤ 50 milijuna EUR	≤ 2 milijuna EUR
Malo	<50	≤ 10 milijuna EUR	≤ 10 milijuna EUR
Mikro	<10	≤ 2 milijuna EUR	≤ 43 milijuna EUR

² Navedeni kriterij, tj. pragovi za definiranje vrste poduzeća pokazuju gornje granice pri definiranju poduzeća u jednu od kategorija MSP-a. Europska komisija, države članice EU, Europska investicijska banka te Europski investicijski fond zadržavaju pravo postavljanja nižih gornjih granica s ciljem usmjeravanja pojedinih mjera na specifične kategorije MSP-a.

8.2. Kriterij za definiranje poduzeća (MSP)

8.2.1. Definiranje kriterija prema broju zaposlenih, godišnjem prometu i godišnjoj bilanci

Tablica 1 prikazuje kriterije za definiranje poduzeća prema jednoj od kategorija MSP-a.² Od sva tri navedena kriterija, dva moraju biti zadovoljna da bi neko poduzeće doista i spadalo u kategoriju MSP-a. Obvezna kategorija je broj zaposlenih, te se uz nju i jedna od ostale dvije kategorije ili godišnji promet ili bilanca. Tek ako su zadovoljena dva od tri kriterija koje smo naveli, poduzeće spada u jednu od kategorija MSP-a.

8.2.2. Definiranje MSP-a prema udjelu u poduzeća

Ova definicija ima još jedan uvjet koji treba zadovoljiti za konačnu kategorizaciju poduzeća. Uzimaju se u obzir i povezanost između 2 ili više poduzeća. A postoje 3 kategorije poduzeća: autonomna, partnerska i vezana, s tim da svaka navedena kategorija donosi sa sobom promjene pri konačnoj definiciji poduzeća u jednoj od kategorija MSP-a, s obzirom na broj zaposlenih, godišnji promet i godišnju bilancu.

Literatura

1. Zakon o trgovačkim društvima
2. Zakon o obrtu
3. Zakon o zadrugama
4. Zakon o poljoprivrednom zemljištu
5. Zakon o obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima
6. Zakon o porezu na dodanu vrijednost
7. Sporazum o partnerstvu između Republike Hrvatske i Europske komisije za korištenje EU strukturnih i investicijskih fondova za rast i radna mjesta u razdoblju 2014-2020.
8. Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014-2020.
9. Strategija razvoja poduzetništva Republike Hrvatske 2013. – 2020.
10. www.efondovi.mrrfeu.hr

Korisnik projekta:

Općina Antunovac
B. Radića 4, 31216 Antunovac
T: 031 278 022, F: 031 278 023
www.opcina-antunovac.hr

Partner projekta:

Agencija za održivi razvoj Općine Antunovac
RODA d.o.o. za gospodarski i ruralni razvoj
i poticanje poduzetništva
B. Radića 4, 31216 Antunovac
T: 031 670 499, F: 031 670 495
www.roda-antunovac.hr

Suradnici:

Ekonomski fakultet u Osijeku
Trg Ljudevita Gaja 7, 31000, Osijek
www.efos.unios.hr

Županijska komora Osijek, 31000 Osijek
Europska avenija 13, 31000 Osijek
www.hgk.hr/zupanijska-komora-osijek

Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje d.o.o.
S. Radića 4, 31000 Osijek
www.slavonija.hr

Poduzetnički inkubator BIOS d.o.o.
Ul. Josipa Jurja Strossmayera 341,
31000 Osijek
inkubator.hr

Women in Adria
Radnička cesta 80, 10000 Zagreb
www.womeninadria.com

Matić savjetovanje d.o.o.
Radnička cesta 80, 10000 Zagreb
ivana@womeninadria.com

Europska unija
Zajedno do fondova EU

